

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
136/21. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2021. július 15.

C-535/19. sz. ügyben hozott ítélet
A (Állami egészségügyi ellátások)

A Bíróság megerősíti a származási tagállamtól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező, gazdaságilag inaktív uniós polgárok azon jogát, hogy belépjenek a fogadó tagállam állami egészségbiztosítási rendszerébe

Az uniós jog azonban nem írja elő az említett rendszerbe való ingyenes belépés biztosításának kötelezettségét

A, aki olasz állampolgár és egy lett állampolgár házastársa, elhagyta Olaszországot, és azért költözött Lettországra, hogy feleségéhez és két kiskorú gyermekükhöz csatlakozzon.

Nem sokkal a Lettországra való érkezését követően, 2016. január 22-én a lett állami egészségbiztosítási rendszerbe való felvételét kérte a Latvijas Nacionālais Veselības dieneststól (nemzeti egészségügyi szolgálat, Lettország). Kérelmét a 2016. február 17-i határozattal elutasították, amelyet az egészségügyi minisztérium helybenhagyott azzal az indokkal, hogy A nem tartozik az államilag finanszírozott egészségügyi ellátások jogosultjainak egyik kategóriájába sem, mivel Lettországra nem volt sem munkavállaló, sem önálló vállalkozó.

Mivel a lett hatóságok elutasító határozatával szemben benyújtott keresetét elutasították, A fellebbezést terjesztett az Administratīvā apgabaltiesa (regionális közigazgatási bíróság, Lettország) elé, amely szintén számára kedvezőtlen ítéletet hozott.

Az A által benyújtott fellebbezés ügyében eljáró Augstākā tiesa (Senāts) (legfelsőbb bíróság, Lettország) ebben az összefüggésben határozott úgy, hogy kérdést intéz a Bírósághoz arra vonatkozóan, hogy az A kérelmének a lett hatóságok általi elutasítása összeegyeztethető-e az uniós joggal az állampolgárság és a szociális biztonság területén.

A nagytanácsban hozott ítéletében **a Bíróság megerősíti a származásuk szerinti tagállamtól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező, gazdaságilag inaktív uniós polgárokat megillető, a fogadó tagállam állami egészségbiztosítási rendszerébe az ezen állam által finanszírozott egészségügyi ellátási szolgáltatások igénybevétele céljából történő belépéshez való jogot. A Bíróság ugyanakkor pontosítja, hogy az uniós jog nem írja elő az említett rendszerbe való ingyenes belépés biztosításának kötelezettségét.**

A Bíróság álláspontja

A Bíróság elsőként azt vizsgálja, hogy a 883/2004 rendelet alkalmazható-e az olyan egészségügyi ellátási szolgáltatásokra, mint amilyenek az alapügyben szerepelnek. Megállapítja, hogy a nemzeti jogszabályok által meghatározott valamely jogosulti kategóriába tartozó személyek részére a személyes szükségletek bármiféle egyedi és diszkrecionális mérlegelése nélkül nyújtott, államilag finanszírozott ellátások a 883/2004 rendelet¹ 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett „betegségi ellátásnak” minősülnek. Ezek az ellátások így e rendelet hatálya alá tartoznak, mivel

¹ A 2009. szeptember 16 i 988/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL 2009. L 284., 43. o.) módosított, a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29 i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2004. L 166., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 72. o.).

nem minősülnek az e rendelet hatályából kizárt „szociális és egészségügyi támogatási” ellátásoknak².

Második lépésként a Bíróság lényegében azt vizsgálja, hogy a 883/2004 rendelet 11. cikke (3) bekezdésének e) pontjával, valamint a 2004/38 irányelv³ 7. cikke (1) bekezdésének b) pontjával ellentétes-e az a nemzeti szabályozás, amely kizárja a fogadó tagállam állami egészségbiztosítási rendszerébe az ezen állam által finanszírozott egészségügyi ellátási szolgáltatások igénybevétele céljából történő belépéshez való jogból azon, gazdaságilag inaktív uniós polgárokat, akik valamely másik tagállam olyan állampolgárai, akik e rendelet 11. cikke (3) bekezdésének e) pontja értelmében a fogadó tagállam jogszabályainak hatálya alá tartoznak, és akik az ezen irányelv 7. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti tartózkodási jogukat e tagállam területén gyakorolják.

E tekintetben a Bíróság először is megjegyzi, hogy a 883/2004 rendelet⁴ által létrehozott kollíziós szabályoknak a szociális biztonsági ellátások igénybevételére alkalmazandó nemzeti jogszabályok meghatározására irányuló rendszere keretében, **a gazdaságilag inaktív személyek főszabály szerint a lakóhelyük szerinti tagállam jogszabályainak hatálya alá tartoznak.**

Ezt követően hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak a valamely szociális biztonsági rendszerben fennálló biztosításhoz való jog feltételeinek meghatározása során tiszteletben kell tartaniuk a hatályos uniós jog rendelkezéseit. Különösen a 883/2004 rendeletben előírt kollíziós szabályok kötelezőek a tagállamokra nézve, és ez utóbbiak nem határozhatják meg, hogy mennyiben alkalmazandók a saját jogszabályaik vagy más tagállam jogszabályai.

Ebből következik, hogy **valamely tagállam a nemzeti jogszabályai alapján az olyan uniós polgártól, aki a 883/2004 rendeletnek az alkalmazandó jogszabályok megállapításáról szóló 11. cikke (3) bekezdésének e) pontja értelmében e tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozik, nem tagadhatja meg az állami egészségbiztosítási rendszerébe való belépést.**

A Bíróság végül elemzi a 2004/38 irányelv rendelkezéseinek és különösen 7. cikke (1) bekezdése b) pontjának a fogadó tagállam szociális biztonsági rendszerébe való belépésre gyakorolt hatását. Ez utóbbi rendelkezésből következik, hogy a fogadó tagállam területén való, három hónapot meghaladó és öt évnél rövidebb tartózkodás teljes időtartama alatt a gazdaságilag inaktív uniós polgárnak többek között saját magára és családtagjaira kiterjedő teljes körű egészségbiztosítással kell rendelkeznie annak érdekében, hogy ne jelentsen indokolatlan terhet e tagállam költségvetése számára.

Ezen, a 2004/38 irányelvnek megfelelő tartózkodási feltétel és a 883/2004 rendeletből eredő biztosítási kötelezettség közötti kapcsolatot illetően a Bíróság pontosítja, hogy **a gazdaságilag inaktív uniós polgár fogadó tagállama előírhatja, hogy az e rendszerhez való hozzáférés azért ne legyen ingyenes, hogy ugyanezen polgár ne jelentsen indokolatlan terhet az említett tagállam költségvetése számára.**

A Bíróság ugyanis úgy véli, hogy a fogadó tagállamnak joga van ahhoz, hogy a területén a 2004/38 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján tartózkodó, gazdaságilag inaktív uniós polgárnak az állami egészségbiztosítási rendszerébe való belépését olyan feltételekhez kösse, mint például olyan teljes körű magán egészségbiztosításnak az e polgár általi megkötése vagy fenntartása, amely lehetővé teszi az említett tagállamban az e polgár számára nyújtott ellátásokkal kapcsolatban felmerült egészségügyi kiadásoknak az említett tagállam részére történő megtérítését, avagy az ilyen polgárnak az e tagállam állami egészségbiztosítási rendszerébe fizetett hozzájárulása. Mindazonáltal a fogadó tagállam feladata, hogy biztosítsa az arányosság

² A 883/2004 rendelet 3. cikke (5) bekezdésének a) pontja értelmében.

³ Az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, valamint a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 158., 77. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o., helyesbítés: HL 2009. L 274., 47. o.).

⁴ A 883/2004 rendelet 11. cikke (3) bekezdésének e) pontja.

elvének tiszteletben tartását, és így azt, hogy az érintett polgár számára ne jelentsen túlzott nehézséget az ilyen feltételek betartása.

A Bíróság kimondja, hogy a 883/2004 rendeletnek a 2004/38 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének b) pontja fényében értelmezett 11. cikke (3) bekezdésének e) pontjával ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely kizárja a fogadó tagállam állami egészségbiztosítási rendszerébe az ezen állam által finanszírozott egészségügyi ellátási szolgáltatások igénybevétele céljából történő belépéshez való jogból azon, más tagállam állampolgárságával rendelkező, gazdaságilag inaktív uniós polgárokat, akik e rendelet értelmében a fogadó tagállam jogszabályainak hatálya alá tartoznak, és akik ezen irányelv szerinti tartózkodási jogukat e tagállam területén gyakorolják.

Ezzel szemben e rendelkezésekkel nem ellentétes az, hogy az ilyen uniós polgárok e rendszerbe való belépése azért nem ingyenes, hogy az említett polgárok ne jelentsenek indokolatlan terhet a fogadó tagállam költségvetése számára.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatbanlévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499